

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie
złp. 12. — Miesięcznie złp. 4.
Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 347

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 31 Grudnia 1830 roku w Piątek.

— Z kończącym się kwartałem i rokiem prenumeraty na Gazetę Polską, redakcja uprasza utrzymujących to pismo, ażeby wcześniej zapisać je chcieli; odtąd bowiem, mało co więcej nad liczbę zaprenumerowanych egzemplarzy drukować się będzie. Na prowincji przyjmuje się prenumerata na wszystkich urzędach pocztowych po cenie zwyczajnej. W Warszawie prenumerata od 1 stycznia 1831 r. będzie następująca: Rocznie złp. 40; Kwartalnie jak dotąd zł. 12; Miesięcznie zł. 5. Można prenumerować: W księgarni Gałęzowskiej ulica Zabia; u Kielichena wprost Arsenalu; w składzie papieru Jeziorny, uli. Wierzbowa; u Ciechanowskiego na Podwalu; u Soljaka, w rynku Starého miasta; u Morytza ul. Mostowa; u Golońskiego ulica Freta; u Ehrenfeuchta ul. Zakroczyńska; u Niemirówskiej, ul. Miodowa; u Łuczyńskiej wprost Dobroczynności; w Biórze informacyjnym na przeciwko poczty; u Pontnera wprost ś. Krzyża; u Rynga na Nowymświecie. — Pojedynczych egzemplarzy gazety, dostanie: u Gałęzowskiego i Ciechanowskiego. W tym ostatnim kantorze, można oddawać listy i ekspedycje do redakcji gazety Polskiej adresowane.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KRÓLESTWO POLSKIE.

— Stosownie do przepisanej organizacji gwardji narodowej, z liczby podanych kandydatów na oficerów sztabowych i oficerów gwardji, dyktator zatwierdził na dniu 26 grudnia r. b. 1830.

W Sztacie niepełnym.

Na pułkowników: Józefa hr. Kraszińskiego, senatora kasztelana, byłego podpułkownika wojsk Polskich; Sejdel Fryderyka.

Na podpułkowników: Żelazowskiego Jana, Jana hr. Rostworowskiego byłego pułkownika.

Na majorów: Zdzitowieckiego Józefa byłego podpułkownika, Ziolkowskiego Franciszka b. podpułkownika, Sliwińskiego Wojciecha b. podpułkownika, Kruszewskiego Macieja b. kapitana, Kiełkiewicza Mikołaja b. kapitana, Tokarskiego Andrzeja b. majora, Smoczyńskiego Ignacego b. kapitana, Eckerkunst Józefa.

Na kapitanów: Grabowskiego Pawła, Blum Teodora, Brzezińskiego Wojciecha, Thuguta Karola, Borysiewicza Wincentego, Szczawińskiego Wincentego, Gorymskiego Ludwika, Gąsowskiego Karola byłego kapitana, Rokitnickiego Klemensa b. kapitana, Kozłowskiego Józefa, Beretti Felixa, Wysockiego Stanisława, Brzezińskiego Franciszka, Jesińskiego Władysława, Plichtę Kazimierza, Jaroszewskiego Piotra Pawła, Czabana Tomasz, Kraszińskiego Winc., Idzikowskiego Tadeusza, Hejlmana Aug., Cichockiego Józefa, Soleckiego Józefa, Piaseckiego Jana, Magnusa Karola, Wejscheit Karola, Zarzyckiego Piotra, Ordowskiego Józef., Zurawskiego Anastazego, Drac Jana, Hoffmann Edwarda, Bruszewskiego Ignacego, Hauszyl Antoniego, Lipińskiego Tadeusza, Szlessingiera Jana, Kosowskiego Karola, Koehler Józefa, Neübaur Stefana, Sztern Leona, Lier Jana, Dobrycza Konstantego, Scholtz Franciszka, Zabrodzkiego Stefana.

Na poruczników: Milkuszyca Karola, Banzemera Adolfa, Zeüschnera Wilhelma, Masłowskiego Andrzeja, Konickiego Franciszka, Duczynskiego Mikołaja, Wysockiego Stanisława, Zalewskiego Wincentego, Kuczynskiego Kacpra, Giot Ferdynanda, Witkowskiego Klemensa, Zuberbiera Karola, Szutarego Piotra, Wolskiego Marcina, Stupnickiego Jana, Witkowskiego Bonifacego, Kuleszę Felixa, Mierderzyńskiego Pawła, Brzezińskiego Felixa, Hauszyl Krzysztofa, Kozioradzkiego Antoniego, Kielichena Andrzeja, Grobickiego Michała, Zubrzyckiego Bene. Wołowskiego, Łęckiego Bogumiła, Taenstaedt Jana, Brzostowskiego Hipolita, Dücker Karola, Papke Jana, Nideckiego Ludwika, Stypułkowskiego Macieja, Hoffmana Karola, Lessel Józefa, Hayzer Antoniego, Kościńskiego Józefa, Kwiecińskiego Benedykta, Gaduszewskiego Franciszka, Nikiel Adama, Nofok Ludwika, Celińskiego Juljana, Majewskiego Stanisława, Naimskiego Kazimierza, Schmita Adama, Kruszewskiego Tobjasza, Balickiego Franciszka.

Na podporuczników: Puczyńskiego Kacpra, Beyreitera Karola, Zelta Józefa, Morytza Wincentego, Prowe Karola, Zalowskiego Jakóba, Dąbrowskiego Stanisława, Sokołowskiego Andrzeja, Wołk Stanisława, Solnickiego Walentego, Warda Jana, Łaskiewicza Antoniego, Maryewskiego Edwarda, Groffe Antoniego, Mack Józefa, Hakenbeil Augusta, Kuleszę Jana, Kozłowskiego Hipolita, Henneberg Józefa, Chęcińskiego Jana Nepomucena, Witt Gustawa, Ehrenfeucht Henryka, Jeziorkowskiego Józefa, Reynholda Józefa, Plewińskiego Franciszka, Jaworskiego Pawła, Sianowskiego Antoniego, Komierowskiego Jana, Werner Jana, Janickiego Pawła, Dembińskiego Macieja, Maruszewskiego Telesfora, Koisiewicza Xawerego, Petykowskiego Jana, Prażmowskiego Alexandra, Sommer Macieja, Gołaszewskiego Macieja, Iwanickiego Józefa, Mentzel Jana, Schwartz Józefa, Turowskiego Seweryna, Piotr-

kowskiego Tadeusza, Głaszyńskiego Tadeusza, Sattler Jana, Reich Augusta, Zalewskiego Jana, Winnickiego Pawła, Czerwińskiego Józefa, Gutkowskiego Wojciecha, Gerson Wojciecha, Konarskiego Pawła, Werner Karola, Gąsiewskiego Audrzejka, Nowickiego Michała, Pieczkowskiego Karola, Krzemińskiego Mateusza, Zawadzkiego Rocha, Kiecińskiego Wojciecha, Szymanowskiego Jakóba, Szarmacha Fryderyka, Budziszewskiego Wojciecha, Kluger Aloizego, Grabowskiego Ludwika, Kielec Jana, Ziemiastra Jakóba, Konoppę Macieja, Szymańskiego Jacentego, Bleszyńskiego Jana, Reszkiego Samuela, Minasowicza Józefa, Drozdowskiego Florjana, Ruckiego Alexandra, Sommera Augustyna, Piskorskiego Franciszka, Kornaszewskiego Grzegorza, Obremskiego Wincentego.

Na chorążego orłowego: Grabowskiego Józefa.

W sztabie głównym.

Na kapitana adjutanta: Palińskiego Pawła, dymisjonowanego majora, kawalera krzyża wojskowego.

Na kapitana rapportera i płatnika: Chotomskiego Ignacego, byłego kapitana wojsk Polskich.

Na podporuczników płatnych: Majewskiego Józefa byłego podoficera, Krayner Adama, Stępkowskiego Franciszka byłego podchorążego, Kirchner Jana byłego sierżanta, Niemojewskiego Ignacego, Wojciechowskiego, Lipnickiego, Kowalskiego Teofila, Pique Franciszka, Wysockiego Antoniego, Wysockiego Napoleona, Zamorskiego byłego kapitana, Dzierżbickiego Józefa, Wilskiego Walentego, Swinarskiego Walerego, Dąbrowskiego Józefa, Geryszewskiego Antoniego, Skrodzkiego byłego kapitana, Żabickiego Tadeusza, Zmiechowskiego Erazma, Pągowskiego Michała.

Ja z d a.

Na dowódcę: Rojewskiego Stanisława, byłego podpułkownika Huzarów W. X. W.

Sztab przyboczny dowódcy naczelnego gwardji narodowej, niepłatny.

Na kapitana: Osińskiego byłego kapitana wojsk Polskich, kawalera legji honorowej i s. Stanisława.

Na podporuczników: Okęckiego Józefa, Szlubowskiego. Dowodzący gwardją narodową. — (podpis) Piotr hr. Eubieński. — Za zgodność z oryginałem: Paliński.

Wiadomości Warszawskie.

— Znowu ponawiają się wieści o zaburzeniach w Petersburgu i Wilnie. W tém ostatniém mieście zapał za spólną sprawą Polską był wielki i widoczny. Na mieszkańcach Nowosilcowa i Pelikana, znaleziono wymalowane szubienice.

— Granica między Terespołem a Brześciem Litewskim, znowu zamkniętą została.]

— Mówią, że w Węgrzech zaszły także zaburzenia ale niedonoszą jakiego są one rodzaju.

— *Rodacy!* Święta sprawa ojczyzny, którą Bóg Mieczystawów do nowego życia powołał jest sprawą każdego, komu tylko niebo dało się zrodzić Polakiem, wkim Polska serce bije i niewyrodna krew Polska obiega.

Kiedy głos matki zwoływa dzieci na pomoc, nie ma tam ustroni, którójby głos ten niedosięgał, niema granic, co by go wstrzymać zdołały.

Lieżyły na to serca nieśmiertelnych bohaterów dwudziestego dziewiątego listopada, kiedy garstką rzucili się na zerwanie łańcuchów żelźnych, na oswobodzenie gnęzionej ojczyzny; spodziewało się tego poniewierane Polskie ryceństwo, kiedy orężem waleczności, oręż rozpaczki podparło, w tój nadziei tysiące ochotczych w dniach kilku podniosły ramię obrończe i tego pewni byli wierni postaćy narodu, kiedy w oczach Boga i Europy powstanie jego, uchwałą sejmu uświęcili. Dalej więc bitni towarzysze brojni, którzyście już w tój samej sprawie, z tём samém poświęceniem stawali; dalej szlachetna młodzie, która cnota już przodków bogata, tyle jeszcze zamożną się czuje, abys z ofiarą krwi własnej, na własnym koniu i z umundurowaniem się, jak niegdyś ojcowie twoi ku obronie wspólnej ojczyzny przybiegła. Spieszcie się do mnie do uformowania pułku ochotników Krakusów, czeka was w Lublinie w miejscu przeznaczoném do organizowania tegoż pułku, dawny Krakus z pod naczelnego wodza niegdyś xięcia Józefa Poniatowskiego, i na twierdzy zezwolenia dostojnego dyktatora naszego, powita was jako towarzyszyów tój samej chorągwi, pod znamięciem wolnego orła białego.

Wy! co was wszystkich mleko Polskiej piersi karmiło, matka wasza was woła, wasze serca oddawna się zrozumiady.

Spieszcie ku niej ochotczo! technienia jej własnym technieniem ożywcie, siłę do siły przyłączcie. Powstanie do was, powstanie i błogostawie was będzie, ale niech każdy z was powie, że umrzeć dla niej jest gotów. — W Warszawie d. 24 grudnia 1830 r. — Kazimierz hr. Oborski pułkownik.

— (*Art. nad.*) Od chwili odrodzenia naszego, rząd dzisiejszy i osoby do niego powołane zajęte są, niemal samemi tylko środkami dążącemi do uzbrojenia synów ojczyzny, którzy byt jej i swój własny ustalić, którzy niepodległość Polski zapewnić mają. W tych ważnych zatrudnieniach powołani do steru rządu działac muszą nagle i energicznie, bo na tём pomysłność nasza polega. W takich momentach może rządzący mają prawo jakiś tytuł wymagać od rządzonych, przebaczenia jeśli pośpiech i nagłość da powód któremu z obywateli do jakowych reklamacji, atoli terażniejszy naczelnik municypalności miasta Warszawy, niebędzie potrzebował takiego przebaczenia; mimo natłok zatrudnień, stara on się wykonywać władzę swoją w duchu prawdziwie obywatelskim.

Dnia wczorajszego znaczna część obywateli zgromadziła się w ratuszu, w celu podania uwag nad zasadami równego i sprawiedliwego rozdzielania na wszystkie klasy mieszkańców miasta Warszawy, składki potrzebnej na umundurowanie, 2,000 piechoły i 400 czyli 500 jazdy ze strony miasta ofiarowanej. — Zgromadzeniu temu przewodniczył kochany i szanowany prezydent, który z prawdziwie ojcowską życzliwością wynurzał zdania jakie w trakcie dyskusji potrzebnymi być widział. — Obecni obywatele zgodzili się na to: że wypada natychmiast zaciągnąć pożyczkę w banku lub gdzie radnie municypalnej zdawać się będzie, ażeby ubiór i uzbrojenie, ofiarowanej liczby wojska przyspieszyć, a do ułożenia zasad rozkładu wybrali komitet z kilkunastu obywateli.

Już więc doświadczamy miłych nam skutków rządu

liberalnego w drogięj ojczyźnie naszej, rządu który wie że nie jest czém inném jak wyobrażeniem moralnym woli narodu, już nie doznajemy dumnego obchodzenia się z nami tych którzy spanoszywszy kieszenie krzywdami naszymi, zapominali że byli sługami.

Cieszymy się rządem obywatelskim, pośpieszamy z ścisłym wykonaniem poleceń jego, pośpieszamy szczególnież dziś, bo od tego zawisło utrwalenie swobód które nam odrodzona ojczyzna przyniosła. Pisano w Warszawie d. 30 grudnia 1830 r.

J. W.

— (Art. nad.) Działania bataljonu 1, pułku 4go piechoty linjowej dnia 29 listopada bieżącego roku. — Z danym znakiem do powstania przez kompanją podchorążych piechoty bataljon 1 znajdujący się w koszarach, z nich pod bronią w następnym porządku kompanjami wyszedł na) przeznaczone miejsca. Kom: 1 Grenad. mając na czele porucznika Lubowieckiego, współ z porucznikiem Świąteczkim, którym jak najczynniej dopomagali podporucznicy: Kosicki, Rajszel, Jagielski i Czajkowski; kompanja 1sza fizyl: mając na czele kapitana Rosłakowskiego, przy najczynniejszej pomocy podporucznika Przyradzkiego Adama, tudzież porucznika Chamskiego, podporuczników Niementowskiego i Skarzyńskiego. Kompanja 2 fizyl: mając na czele porucznika Słubickiego, przy najczynniejszej pomocy podporucznika Chruszowskiego; kompanja 3cia fizyl: mając na czele porucznika Wyszpolskiego przy najczynniejszej pomocy podporuczników Sicińskiego, Smigielskiego, Stypułkowskiego i sierżanta starszego Sicińskiego; kompanja 1sza rezerwy mająca na czele podporucznika Wyszkwowskiego, przy gorliwej i czynnej pomocy sierżanta star: Papuzińskiego. Kompanje te mimo rozlicznych przeszkód i zatrzymywań przez niemających udziału w powstaniu, dążyły jak najspieszniej celem zajęcia pozycji na ulicy Nalewki, przeciw pułkowi gwardji Wołyńskiej, usiłującemu zająć arsenak. Nieupłynęło 5 minut po uformowaniu się wzwym wspomnianych kompanji, nad któremi objął komendę kapitan Rosłakowski, gdy już pułk gwardji Wołyńskiej, mając na czele 4ch armaty przeciwko nim postępował. Na widok których sierżant Siciński z półplutonem kompanji 3ciej fizyl: rzucił się na tę artylleryją, sztabś oficera nią dowodzącego bagnetem z konia zszadził i na miejscu trupem położył. Żołnierze za jego przykładem, artylleryzystów z koni pozszadzali. Podporucznik Kosicki przybywszy na pomoc z byłym oficere m Porembińskim i kilku żołnierzami, okazawszy dowody mężstwa, postronki od dział poodeinali, przezco taki nieład wrzeczonyj artylleryji sprawili, że armaty w poprzek po wykręcawszy się, nie mogły przeciw nam działać i kartaczami nabitemi nas powitać. — Pułk gwardji Wołyńskiej assekurujący działa, posunął się naprzód, lecz przywitany ogniem plutonowym, a następnie rzęsiwym rotowym, zmuszony był cofnąć się i zostawić pole sprawie tak drogięj. Tymczasem bataljon 2gi tegoż pułku 4go, będący na warcie i uwiadomiony o wszystkim przez niektórych członków, a mianowicie przez porucznika Dziewickiego, który opuściwszy służbę w lazarecie Ujazdow., pośpieszył do swego bataljonu dla wspólnego działania. Pierwsza z wart Krakowskiego-Przedmieścia pod kommandą podporucznika Zajackowskiego, zszedłszy z swego stanowiska, udała się na teatr Rozmaitości celem u-

wiadomienia rodaków o rewolucji, i zachęcenia ich do powstania. Po skutecznieniu czego, pośpieszył ku arsenałowi i tenże zajął. Inne warty w miarę czasu i okoliczności łączyły się z główną siłą. Niektóre zaś pozostały na miejscu, gdzie tego potrzeba wymagała. W Zamku królew. pozamykano bramy, tego środka ostrożności użył kapitan Piotrowski, który wraz z porucznikiem Karwinowskim i podporucznikiem Duninem tamże zajmowali wartę.

R. i W.

(Nad.) Czyż nie ma być kary na szpiegów?

Nim na to ważne pod względem prawnym pytanie nie mówię odpowiem, ale przynajmniej rzucę niejakié światło; niech mi wolno będzie zwrócić uwagę rodaków na dotychczasowy stan ojczyzny naszej.

Pozbawieni życia politycznego z hanbą XVIII wieku, oddaliśmy się z całym poświęceniem w opiekę reformatorowi państw Europejskich, i w skutku tego poświęcenia pozyskaliśmy przynajmniej lepszą przyszłości nadzieję. Nadzieja ta trwała do końca szczęśliwych powodzeń oręża Francuzkiego. Xięztwo wszelako Warszawskie, lubo niedostateczną nagrodą wylania się naszego dla Napoleona (które niestety ten mocarz zapóźno umiał dopiero cenić) xięztwo powtarzam Warszawskie, nie przestało być wszelako do r. 1815 ważnym nader dla polityków przedmiotem rozwagi. Izaiste, jak słusznie uważa Kotłataj, kraj tak mały, tak ubogi, a razem najniewygodniej położony, wydawać się mógł jako igrzysko potęgi wielkiego zwycięzcy, który zdobywszy tyle prowincji na przeniewierzonym i niewdzięcznym sprzymierzeńcu, gdy drugie przyłączył do stanów w związek Reński wchodzących; tę tylko ziemię rzucił, jak gdyby jabłko niezgody pomiędzy te same mocarstwa, które całą Polskę rozszarpać i jej łupami spokojnie rozdzielić się potrafiły; aby, okazawszy dzielność swego ramienia, doświadczył kto by ze trzech pragnął zasłużyć na ten dar, który ledwie nie przyniósł śmierci politycznej domowi Brandeburskiemu.

Do roku więc 1815 oczekiwaliśmy w milczeniu wyroku kongresu Wiedeńskiego. Zapadł wreszcie ten wyrok, skazujący nas na niewolę, mianowaną beczelnym stanem swobód konstytucyjnych i 15 lat doznawaliśmy dotkliwych jego skutków. To jest faktum, którego dowodem święte powstanie nasze. Zład bez dalszych pośrednich wywodów, można wprost ten wniosek wyciągnąć, iż z Rosją zostawiliśmy ciągle w stanie wojny, bo Helloci jej mieli zawsze na nas bagnety w pogotowiu. Kiedy zaś byliśmy w przeciagu tych 15 lat mogą tylko być wyrokowaniami podług praw wojennych. Przewinienia zatem szpiegowskie, nie mogą należeć do sądu dyktatora, który jak się trafnie wyraził jeden z pierwszych apostołów rewolucji naszej, ma być dla nas wszystkich *aniotem pocieszycielem*, ani pozostać bezkarnie dla tego, że prawo o nich milczy, ale winny być rozpoznawanemi przez sąd rewolucyjny wojenny. Nie zważajmy teraz na literę prawa, ale w chodźmy w ducha prawa, które nie może nie karać tego wszystkiego, cokolwiek jest przeciwne dobru powszechnemu i obraża ludzkość. Tak jest, obraża ludzkości, obraza przyrodzonych najświętszych praw

człowieka, nie może zostać bez kary: aże szpiegdy haniebnym swoim rzemiosłem obrazili i ciężko obrazili ludzkość, więc nie mogą zostać bez kary. Śmieszna byłoby rzeczą, powiem z całą wolnością liberalisty, uciekać się dziś do przepisów prawa, kiedy samo prawo praw, konstytucja, nie ma już żadnego znaczenia, kiedy sejm był nieprawie bo nie wedle konstytucji zwołanym i dyktatura ustanowioną, kiedy sam wyraz *rewolucja* oznacza burzenie dawnego porządku rzeczy, i kiedy, w ogóle mówiąc, wszystko co za dawnego rządu, za panowania militarnego albo raczej szpiegowskiego systematu, było cnotą, dziś tylko zbrodnią nazwane być może; śmieszna mówić byłoby rzeczą chcieć dzisiaj w nadzwyczajnych czasach, trzymać się zwyczajnych formuł, gdyż to nie byłoby działać w duchu rewolucji. Sąd więc rewolucyjno-wojenny i nikt wigęć może wyrokować o szpiegach. Konieczną potrzebę tego wskazuje sam wzgląd na rozjątrzone umysły ludu, który nie widząc już blisko od miesiąca upragnionego skutku swych życzeń, gotów się posunąć do kroków mogących sprawę powszechną na niemały szwank wystawić. Przykład przeszłej rewolucji powinien silnie na nas działać. Niech gwałty nie plamią świętej sprawy naszej. Powinniśmy ufać i ufajmy wspólnym siłom; ale przypuśćmy na chwilę, że szpiegdy nie będą ukarani a rzeczy wrócą do dawnego stanu, wówczas ohydne to rzemiosło, bez obawy będzie wykonywanem, bo każdy sobie powie: *była i rewolucja, a przecię nikomu z karku głowa nie spadła*. Biada nam, jeżeli lud objawiający wyraźnie swoje żądania przyklepieniem kart po rogach ulic, wcześniej zaspokojonym nie będzie. Rostropność radzi wybadanych dostatecznie hersztów powiesić, a resztę użyć do sypania okopów lub innej tej podobnej roboty publicznej. Nie dajmy się uwozić sofistmatom pokrzywionych umysłów, jakoby Rożniecki z całą swoją czeredą pełnił cnotę i jakoby szpiegowanie przez zniewolenie nas do podniesienia oręża, było wskutku zbawiennem, godnem nawet uwieńczenia wdzięcznością narodu. Precz z sofistmatami! precz z obrońcami szpiegów.

J. N. Janowski.

P i e ś ń.

(Na nutę: *Daléj bracia, głóśmy pienia.*)

Wzniesmy w niebo oręż krwawy
I przysiężmy wszyscy wraz,
Że w obronie świętej sprawy,
Chętnie każdy zginie z nas.
Wleźmy w siebie przodków męstwo,
Dziś śmierć nasza lub zwycięztwo,
Chwała albo wieczny srom.

* * *

Już wolności złoty promień
Z pośród czarnych błysnął chmur;
W naszych piersiach wre jęj płomień
To nasz puklerz, to nasz mur.
Jednem czuciem spójmy serca,
A wnet zadrży przemieszanie
Co nas gnębił, nędzny wróg.

* * *

Pokładź tę świętą ziemię
Wskroś przesiąkniętą braci krwią,
Nękać będzie dzikie plemie
I znieważać dumą swą?
Dość téj hańby, tego sromu
Dość tych jęków w Lecha domu,
O ich pomstę woła Bóg.

* * *

Oto z wigzów wyzwolony
Buja w górze świetny ptak;
Bieźmy bracia w tamte strony,
To wolności naszej znak!
Wiedź nas orle, orle biały
Do zwycięztwa i do chwały
Jakoś ojców niegdys wiódł.

* * *

Czyż nas strwoży tłum słuźalczy
Wielki z liczby, mały z sił,
Co dla tego wiecznie walczy
Aby w cięższym jarzmie żył?
Spędzaj wrogu młotoch ślepy
Oczyść z niego swoje stopy,
Nie wróci on wigęć tam.

* * *

Daléj bracia za pałasze!
Trzeba spełnić wielki ślub:
Za łzy, jęki, krzywdy nasze,
Idźmy gnębcem kopać grób.
Aż za krańce bratniej Litwy,
Bieźmy, zwodząc krwawe bitwy,
Wolnej Polski sztandar wnieść!

J. K. C.

FRANCJA. — Z Paryża d. 16 grudnia. — Wczoraj rozpoczął się proces ostatnich ministrów Karola X, w obec izby parów, która się w sąd zamieniła. Obecnych było 163, a wyłaczyło się 19 parów. O godzinie 10 rano, wprowadzono pod strażą do sali: xięcia Polignac, za nim hr. Peyronnet, Chantelauze i Guernon de Ranville. Z oskarżonymi przybyli ich obrońcy, a mianowicie: wicehrabia Martignac, pp. Hennequin, Sauzet, Cremieux i Mandaroux-Vertamy. Pomiedzy świadkami widziano pp. Lafitte, Kaz. Perier, jener. Dausmenile, Chabrol de Voloje, Chabrol de Crouzol, Semonville, Plougoulm i Bayeux. (Szczegóły później domieścimy). — Potwierdza się wiadomość o oświadczeniu rządu naszego: że wzmieszanie się Austrii i Pruss do spraw Polski, za wypowiedzenie wojny przeciw Francji uważane będzie. — Zapewniają że rząd Francuzki zakupił 1,200,000 sztuk broni od kupców Angielskich. — Lord Grenville, przeznaczony na posta Angielskiego w miejsce lorda Stuart, spodziewany na dniu 22 b. m. w Paryżu.

TEATR NARODOWY. — Na zakończenie roku dana będzie *Reduta*. — Poprzedzi ją opora: *Cecylja Piaseczyńska*.